

Počet zmínek: 1

Online: 1 |

Seskupeno dle: Typu média

Seřazeno dle: Datum vydání - od nejnovějších

Online 1

Adam Grygar nad knihou o Erichu Adlerovi: Problémům je třeba se postavit čelem a za žádnou cenu před nimi neutíkat

[přejít na web](#), [zobrazit sken](#)

Online, Datum publikace: 13.10.2025 6:42, Datum importu: 13.10.2025 8:48, Zdroj: ostravan.cz, Autor: Milan Bátor, Rubrika: Hudba, Periodicita: Denně, Provozovatel: Aleš Honus, Země: CZ, AVE: 1 500 Kč, GRP: 0,03, OTS: 2 752, Měsíční návštěvnost: 13 606, RU/den: 2 752, RU/měsíc: 36 536

Za jakých okolností ses poprvé dozvěděl o jménu Erich Adler? Kdy a kde to bylo?

O Erichu Adlerovi jsem se poprvé dozvěděl během studia na Fakultě umění Ostravské univerzity, když jsem si vybíral téma pro svou bakalářskou práci. Tehdy mi historik a muzikolog Viktor Velek doporučil zpracovat právě život a dílo Ericha Adlera. V té době o něm nebylo napsáno prakticky nic. Existoval pouze krátký odstavec v Československém hudebním slovníku osob a institucí, který, jak jsem později zjistil, navíc nebyl zcela přesný.

Téma jsem s radostí přijal, aniž bych tušil, jak náročná, ale zároveň dobrodružná cesta mě čeká. Natolik mě zaujalo, že jsem v něm pokračoval i ve své diplomové práci na Akademii umění v Banské Bystrici pod vedením mého profesora Štefana Kocána.

Znal už jsi v té době nějaké Adlerovy kompozice? Zaujal tě i jako skladatel?

V té době jsem neznal žádnou jeho skladbu. Nedochovaly se totiž žádné dobové nahrávky, přestože „Klatovské kvarteto“, ve kterém Erich Adler hrál, mělo pravidelné pořady v plzeňském rozhlase.

Co tedy následovalo?

Při postupném pátrání v různých institucích jsem nakonec zjistil, že pozůstalost Ericha Adlera je uložena v Archivu Akademie der Künste v Berlíně. Než jsem se tam poprvé vydal, musel jsem projít značnou administrativou. Poté mi bylo sděleno, že při jedné návštěvě je možné si nechat okopírovat maximálně dvacet stran na osobu. Zásadní podmínkou pro přístup k materiálům však bylo získat povolení od skladatelova syna Jaroslava Adlera. Napsal jsem mu tedy dopis do Antverp ve třech jazycích, ale dlouho se neozýval.

To muselo být frustrující. Jak to dopadlo?

Živě si pamatuji, jak mi asi dva měsíce po odeslání dopisu volalo neznámé číslo. Zrovna jsem vycházel z krejčovny **Národního divadla moravskoslezského** ze zkoušky kostýmů. Na telefonu byl pan Jaroslav Adler. Měl obrovskou radost, že se otcovy pozůstalosti někdo ujme, že jeho hudba bude znovu znít a okamžitě mi udělil veškerá potřebná práva.

Jak bys stručně charakterizoval Adlerovo skladatelské dílo?

Jako skladatel mě Erich Adler samozřejmě velmi zaujal – jinak bych se jeho dílu tak intenzivně nevěnoval. Adlerova tvorba je žánrově pestrá: obsahuje krásné prvorepublikové kusy, skladby hluboce ovlivněné perzekucí v Terezíně, smyčcové kvartety, komorní díla, melodramy i skladby pro sólový nástroj nebo zpěv s doprovodem orchestru či jiných uskupení. Téměř celé dílo se dochovalo pouze v rukopisech. Za jeho života mu tiskem vyšla jediná skladba v roce 1928. Vše, co považoval za cenné, si s sebou vzal při emigraci do Německé spolkové republiky.

Bohužel přes sto skladeb se nedochovalo. Patřily mezi ně různé estrádní písně, skladby poplatné poválečnému režimu, ale i díla, jejichž ztráta mě velmi mrzí – například Balada o očích topičových, Pohádky pro housle a harfu nebo Terezínská melodie.

Pro mě osobně je asi nejzajímavějším dílem melodram *Marně vyhlíží děti své* s podtitulem *Šest obrazů z terezínského ghetta*, které jsem nastudoval v premiéře se svými studenty.

Co je na příběhu tohoto skladatele nejvíce inspirativní?

Jeho celoživotní optimismus a víra v dobrý konec, a to navzdory všemu, čím si musel projít. Čelil perzekuci ze strany nacistického i komunistického režimu, věznění, politickým procesům, dvojímu vyvlastnění rodinné firmy a nakonec i úplnému zákazu hudební činnosti.

Zásadní oporou mu byla jeho žena Anna, která při něm pevně stála a dokonce ho zachránila před dřívějším transportem do koncentračního tábora. Anna byla katolička a jejich svazek byl proto nacisty považován za takzvané

smíšené manželství. Díky tomu byl Adler na podzim roku 1944 umístěn nejprve do pracovního tábora Hagibor a teprve počátkem února 1945 deportován do Terezína. Jeho příběh vnímám jako silné poselství i pro dnešní mladou generaci, že je potřeba se problémům postavit čelem a za žádnou cenu před nimi neutíkat.

To je silný příběh. Biografie o hudebním skladateli se dá napsat různými způsoby. Měl jsi nějaké konkrétní předlohy? Ano, je to skutečně silný příběh, který by byl skvělým námětem na film. Ačkoli jsem samozřejmě četl mnoho knih a viděl řadu filmů z období holocaustu, žádný konkrétní vzor jsem při psaní neměl. Než jsem začal, dlouho jsem přemýšlel o tom, jakou formu knize dát. Chtěl jsem se vyhnout strohému akademickému textu plnému faktografických poznámek. Mým cílem bylo napsat knihu, která by byla sice pečlivě podložená všemi dostupnými fakty, ale zároveň by vyprávěla poutavý příběh, přístupný a srozumitelný širokému okruhu čtenářů.

Odkud jsi načerpal tolik zajímavých poznatků a které období bylo pro tebe nejtěžší zmapovat?

O životě Adlera vím spoustu informací, protože si v letech 1930 až 1945 psal deník. V některých dílech jsou zahrnuty i jeho vlastní texty, které čerpají z jeho osobních prožitků. Mnoho naznačují také různé osobní spisy, recenze, výpovědi a několik životopisů, které o sobě psal v rozmezí několika let. Z hlediska bádání bylo nejhorší zmapovat období 50. let 20. století, kdy žili Adlerovi v Ústí nad Labem. Mnoho materiálů bylo cíleně skartováno nebo spáleno.

Prožil si Adler v neblaze proslulých padesátých letech také krušné chvíle?

Ano, prožil. Ačkoliv se Adlerovi po válce zpočátku profesně dařilo, padesátá léta pro něj znamenala velmi krušné období. Po válce působil jako úspěšný skladatel i hudebník. V roce 1948 nastoupil jako úředník Hudební a artistické ústředny a později se stal tajemníkem Svazu československých skladatelů v Ústí nad Labem. Psal také recenze na koncerty a divadelní představení a založil pěvecko-satirický soubor Vlčáci, pro který skládal písně.

Zlom však přišel v souvislosti s politickými procesy. Kvůli členství v židovské organizaci B'nai B'rith a na základě vykonstruovaného obvinění ze zpronevěry majetku byl dvakrát vězněn na Pankráci. Hrozilo mu dokonce zařazení do procesu s Rudolfem Slánským, ale nakonec byl pro nedostatek důkazů zproštěn obvinění. I přesto se tyto události staly záminkou k jeho vyloučení ze Svazu československých skladatelů.

Říkal jsi, že Adler si vedl deník. Jsou v něm i choulostivé informace, které nesměly na světlo?

Adlerův deník je psán formou velmi podrobných každodenních zápisků. Síla deníku nespočívá v odhalování dosud neznámých historických faktů – události jako nástup Hitlera k moci či perzekuce Židů jsou dnes dobře zmapované. Jeho skutečná hodnota tkví v mimořádně autentickém a osobním pohledu na tyto dramatické události. Nabízí například Adlerův osobní postřeh, že Terezín byl po zpětných transportech z likvidačních táborů prohlášen za karanténní stanici v důsledku epidemie skvrnitého tyfu a tedy zcela uzavřen, aby se zabránilo odchodu vězněných domů. Mísili se tam tedy zdraví lidé s nemocnými a mnoho jich paradoxně zemřelo během začátku května roku 1945. Zatímco deník přináší tuto osobní rovinu, mnoho dalších citlivých údajů a udavačství jsem našel až při studiu spisů StB v Archivu bezpečnostních složek.

Udavačství StB? Mohl bys to prosím přiblížit?

V Adlerově spisu, který je uložen v Archivu bezpečnostních složek, se nachází několik příkladů toho, jak Státní bezpečnost sbírala a využívala informace.

První vlna výsledků proběhla v roce 1948 v souvislosti se znárodněním Adlerovy firmy. StB tehdy hledala záminku a sbírala kompromitující materiály. Z jednoho výsledku například vyplynulo, že firma byla před válkou vedena v němčině, zaměstnávala Němce a sám Adler byl údajně neoblíbený, protože platil nízké mzdy, aby maximalizoval svůj zisk. Záznam z výsledku jiného svědka však nic takového nepotvrzuje. K těmto svědectvím je třeba přistupovat s velkou rezervou, protože výpovědi mohly být vynucené nebo motivované osobní záští.

Co bylo dál?

Další vlna výsledků následovala v roce 1971 poté, co manželé Adlerovi emigrovali. Vycestovali na výjezdní doložku na návštěvu sestřenice do Rakouska, ale do Československa se již nevrátili a usadili se v NSR. Za trestný čin opuštění republiky byli v nepřítomnosti odsouzeni ke dvěma letům odnětí svobody. Státní bezpečnost v této souvislosti znovu vyslyšala lidi z jejich okolí. Například v hodnocení od tehdejšího zaměstnavatele ze společnosti Toncentrum stálo: „Jednalo se o průměrného hudebníka s velmi dobrou pracovní morálkou.“ Tyto příklady ukazují, jak StB sbírala a účelově využívala často protichůdné informace k politické perzekuci.

Jakou má Adlerův deník formu?

Deník chronologicky mapuje klíčové etapy Adlerova života, počínaje studiem na Vysoké škole obchodní v Berlíně a svědectvím o nástupu Hitlera k moci. Zaznamenává také osobní milníky, jako bylo seznámení s budoucí manželkou Annou, ale i smrt obou rodičů. Stěžejní část je věnována postupné perzekuci: od arizace vlastní firmy přes nucené práce, věznění v klatovské věznici až po internaci v pracovním táboře Hagibor a následnou deportaci do ghetta Terezín, kde se mohl vrátit k hudbě. V Terezíně hrál v orchestru opery a kavárny ghetta a vznikla zde Terezínská sonatina pro housle a klavír, kterou premiérovala až moje žena, houslistka Daniela Grygarová v Senátu PČR u příležitosti Mezinárodního dne památky obětí holocaustu po 74 letech od jejího vzniku. Celé svědectví pak končí útekem z Terezína v předvečer konce války a návratem k rodině do Klatov, kde ho nepoznal vlastní syn.

Podobně jako v životě každého z nás, i v Adlerově deníku se vedle dramatických událostí objevují zápisy o zcela běžných, každodenních záležitostech. Právě tato kombinace osobních a dějinných rovin z něj činí velmi zajímavé svědectví. Všechny podstatné informace z deníku jsem zpracoval v knize.

Jeho mládí a raná dospělost byly skutečně šťastným obdobím. Vzpomínal na bezstarostné dětství v Kynšperku nad Ohří, kde si hrál s kamarády na pozůstatcích pevnostních valů bývalého hradu a brzy se prosadil jako talentovaný houslista, v recenzích dokonce označovaný za „mladého virtuosa“. Působil jednu sezonu jako dirigent a korepetitor v Městském divadle v Chebu a jeho kompoziční talent se projevil, když vyhrál soutěž se svým waltzem Geh' nicht fort von mir. V roce 1928 mu byla tiskem vydána skladba Ein Alltag. Jeho umělecký růst podpořila studia u Roberta Manzera, ředitele Karlovarského lázeňského orchestru, který mu v premiéře dirigoval orchestrální fantazii Triton und Nereide. Svě vzdělání si dále prohloubil na studiích v Berlíně, kde souběžně navštěvoval Vysokou školu obchodní i hodiny skladby u Hugo Kauna, houslí a klavíru. Toto úspěšné období završil svatbou s Annou Dvořákovou, s níž prožil celý život. Zdárně také vedl textilní továrny. Tuto éru přerušily až rasové zákony v roce 1939.

Skutečného a trvalého klidu se mu však dostalo až po emigraci do Spolkové republiky Německo, kde mohl zbytek života prožít jako svobodný člověk.

Upřímně v to doufám, o to víc, že ani za Adlerova života nebyla jeho hudba ve větším měřítku hrána. Jsem proto moc rád, že se podařilo natočit dvě CD s jeho tvorbou a že společně s mou manželkou a dalšími kolegy pravidelně zařazujeme jeho díla do koncertních programů. Jako manažer Vítkovického komorního orchestru se také snažím, abychom každý rok provedli alespoň jedno Adlerovo dílo. Z reakcí posluchačů mám upřímnou radost, i když jsem se zpočátku bál, jak budou rodiče reagovat na to, že s jejich dětmi inscenuji melodram z prostředí koncentračního tábora. Některá jeho díla jsou opravdu strhujícím svědectvím doby a dramatických událostí 20. století a v žádném případě by neměla být zapomenuta!

Věřím, že se mi tak podařilo završit práci na uceleném obrazu Adlerova životního příběhu i skladatelské činnosti, který nyní mohu představit veřejnosti. Mimořádně si cením toho, že projekt získal podporu tak významných osobností, jako je ředitel Památníku Tereziín Jan Roubínek, který knihu pokřtil. Velkou radost mi udělal i zájem Lenky Šindelářové z Židovského muzea v Praze – o to víc, když se později ukázalo, že je vzdálenou příbuznou samotného skladatele.

© 2025 Newton Media CZ |

administrativou. Poté mi bylo sděleno, že při jedné návštěvě je možné si nechat okopírovat maximálně dvacet stran na osobu. Zásadní podmínkou pro přístup k materiálům však bylo získat povolení od skladatelova syna Jaroslava Adlera. Napsal jsem mu tedy dopis do Antverp ve třech jazycích, ale dlouho se neozýval.

To muselo být frustrující. Jak to dopadlo?

Živě si pamatuji, jak mi asi dva měsíce po odeslání dopisu volalo neznámé číslo. Zrovna jsem vycházel z křechovny Národního divadla moravskoslezského ze zkoušky kostýmů. Na telefonu byl pan Jaroslav Adler. Měl obrovskou radost, že se otcovy pozůstalosti někdo ujme, že jeho hudba bude znovu znít a okamžitě mi udělil veškerá potřebná práva.

Jak bys stručně charakterizoval Adlerovo skladatelské dílo?

Jako skladatel mě Erich Adler samozřejmě velmi zaujal – jinak bych se jeho dílu tak intenzivně nevěnoval. Adlerova tvorba je žánrově pestrá: obsahuje krásné prvorepublikové kusy, skladby hluboce ovlivněné perzekucí v Terezíně, smyčcové kvartety, komorní díla, melodramy i skladby pro sólový nástroj nebo zpěv s doprovodem orchestru či jiných uskupení. Téměř celé dílo se dochovalo pouze v rukopisech. Za jeho života mu tiskem vyšla jediná skladba v roce 1928. Vše, co považoval za cenné, si s sebou vzal při emigraci do Německé spolkové republiky.

Bohužel přes sto skladeb se nedochovalo. Patřily mezi ně různé estrádní písně, skladby poplatné poválečnému režimu, ale i díla, jejichž ztráta mě velmi mrzí – například *Balada o očích topičových*, *Pohádky pro housle a harfu* nebo *Terezínská melodie*.

Pro mě osobně je asi nejzajímavějším dílem melodram *Marně vyhlíží děti své* s podtitulem *Šest obrazů z terezínského ghetta*, které jsem nastudoval v premiéře se svými studenty.

Co je na příběhu tohoto skladatele nejvíc inspirativní?

Jeho celoživotní optimismus a víra v dobrý konec, a to navzdory všemu, čím si musel projít. Čelil perzekuci ze strany nacistického i komunistického režimu, věznění, politickým procesům, dvojímu vyvlastnění rodinné firmy a nakonec i úplnému zákazu hudební činnosti.

Zásadní oporou mu byla jeho žena Anna, která při něm pevně stála a dokonce ho zachránila před dřívějším transportem do koncentračního tábora. Anna byla katolička a jejich svazek byl proto nacisty považován za takzvané smíšené manželství. Díky tomu byl Adler na podzim roku 1944 umístěn nejprve do pracovního tábora Hagibor a teprve počátkem února 1945 deportován do Terezína. Jeho příběh vnímám jako silné poselství i pro dnešní mladou generaci, že je potřeba se problémům postavit čelem a za žádnou cenu před nimi neutíkat.

To je silný příběh. Biografie o hudebním skladateli se dá napsat různými způsoby. Měl jsi nějaké konkrétní předlohy?

Ano, je to skutečně silný příběh, který by byl skvělým námětem na film.

...ano, je to skutečně smutný příběh, než by byl smutným námětem na film. Ačkoli jsem samozřejmě četl mnoho knih a viděl řadu filmů z období holocaustu, žádný konkrétní vzor jsem při psaní neměl. Než jsem začal, dlouho jsem přemýšlel o tom, jakou formu knize dát. Chtěl jsem se vyhnout strohému akademickému textu plnému faktografických poznámek. Mým cílem bylo napsat knihu, která by byla sice pečlivě podložená všemi dostupnými fakty, ale zároveň by vyprávěla poutavý příběh, přístupný a srozumitelný širokému okruhu čtenářů.

Odkud jsi načerpal tolik zajímavých poznatků a které období bylo pro tebe nejtěžší zmapovat?

O životě Adlera vím spoustu informací, protože si v letech 1930 až 1945 psal deník. V některých dílech jsou zahrnuty i jeho vlastní texty, které čerpají z jeho osobních prožitků. Mnoho naznačují také různé osobní spisy, recenze, výpovědi a několik životopisů, které o sobě psal v rozmezí několika let. Z hlediska bádání bylo nejhorší zmapovat období 50. let 20. století, kdy žili Adlerovi v Ústí nad Labem. Mnoho materiálů bylo cíleně skartováno nebo spáleno.

Prožil si Adler v neblaze proslulých padesátých letech také krušné chvíle?

Ano, prožil. Ačkoliv se Adlerovi po válce zpočátku profesně dařilo, padesátá léta pro něj znamenala velmi krušné období. Po válce působil jako úspěšný skladatel i hudebník. V roce 1948 nastoupil jako úředník Hudební a artistické ústředny a později se stal tajemníkem Svazu československých skladatelů v Ústí nad Labem. Psal také recenze na koncerty a divadelní představení a založil pěvecko-satirický soubor Vlčáci, pro který skládal písně.

Zlom však přišel v souvislosti s politickými procesy. Kvůli členství v židovské organizaci B'nai B'rith a na základě vykonstruovaného obvinění ze zpronevěry majetku byl dvakrát vězněn na Pankráci. Hrozilo mu dokonce zařazení do procesu s Rudolfem Slánským, ale nakonec byl pro nedostatek důkazů zproštěn obvinění. I přesto se tyto události staly záminkou k jeho vyloučení ze Svazu československých skladatelů.

Říkal jsi, že Adler si vedl deník. Jsou v něm i choulostivé informace, které nesměly na světlo?

Adlerův deník je psán formou velmi podrobných každodenních zápisků. Síla deníku nespočívá v odhalování dosud neznámých historických faktů – události jako nástup Hitlera k moci či perzekuce Židů jsou dnes dobře zmapované. Jeho skutečná hodnota tkví v mimořádně autentickém a osobním pohledu na tyto dramatické události. Nabízí například Adlerův osobní postřeh, že Terezín byl po zpětných transpotech z likvidačních táborů prohlášen za karanténní stanici v důsledku epidemie skvrnitého tyfu a tedy zcela uzavřen, aby se zabránilo odchodu vězňů do domů. Mísili se tam tedy zdraví lidé s nemocnými a mnoho jich paradoxně zemřelo během začátku května roku 1945. Zatímco deník přináší tuto osobní rovinu, mnoho dalších citlivých údajů a udavačství jsem našel až při studiu spisů StB v Archivu bezpečnostních složek.

Udavačství StB? Mohl bys to prosím přiblížit?

V Adlerově spisu, který je uložen v Archivu bezpečnostních složek, se nachází několik příkladů toho, jak Státní bezpečnost sbírala a využívala informace.

První vlna výslechů proběhla v roce 1948 v souvislosti se znárodněním Adlerovy firmy. StB tehdy hledala záminku a sbírala kompromitující materiály. Z jednoho výslechu například vyplynulo, že firma byla před válkou vedena v němčině, zaměstnávala Němce a sám Adler byl údajně neoblíbený, protože platil nízké mzdy, aby maximalizoval svůj zisk. Záznam z výslechu jiného svědka však nic takového nepotvrzuje. K těmto svědectvím je třeba přistupovat s velkou rezervou, protože výpovědi mohly být nucené nebo motivované osobní zájsty.

Co bylo dál?

Další vlna výsledků následovala v roce 1971 poté, co manželé Adlerovi emigrovali. Vycestovali na výjezdní doložku na návštěvu sestřenice do Rakouska, ale do Československa se již nevrátili a usadili se v NSR. Za trestný čin opuštění republiky byli v nepřítomnosti odsouzeni ke dvěma letům odnětí svobody. Státní bezpečnost v této souvislosti znovu vyslýchala lidi z jejich okolí. Například v hodnocení od tehdejšího zaměstnavatele ze společnosti Toncentrum stálo: „Jednalo se o průměrného hudebníka s velmi dobrou pracovní morálkou.“ Tyto příklady ukazují, jak StB sbírala a účelově využívala často protichůdné informace k politické perzekuci.

Jakou má Adlerův deník formu?

Deník chronologicky mapuje klíčové etapy Adlerova života, počínaje studiem na Vysoké škole obchodní v Berlíně a svědectvím o nástupu Hitlera k moci. Zaznamenává také osobní milníky, jako bylo seznámení s budoucí manželkou Annou, ale i smrt obou rodičů. Stěžejní část je věnována postupné perzekuci: od arizace vlastní firmy přes nucené práce, věznění v klatovské věznici až po internaci v pracovním táboře Hagibor a následnou deportaci do ghetta Terezín, kde se mohl vrátit k hudbě. V Terezíně hrál v orchestru opery a kavárny ghetta a vznikla zde *Terezínská sonatina pro housle a klavír*, kterou premiérovala až moje žena, houslistka Daniela Grygarová v Senátu PCR u příležitosti Mezinárodního dne památky obětí holocaustu po 74 letech od jejího vzniku. Celé svědectví pak končí útekem z Terezína v předvečer konce války a návratem k rodině do Klatov, kde ho nepoznal vlastní syn.

Podobně jako v životě každého z nás, i v Adlerově deníku se vedle dramatických událostí objevují zápisy o zcela běžných, každodenních záležitostech. Právě tato kombinace osobních a dějinných rovin z něj činí velmi zajímavé svědectví. Všechny podstatné informace z deníku jsem zpracoval v knize.

Existují také radostnější a úsměvnější kapitoly, které Adler během svého pohnutého života zažil?

Jeho mládí a raná dospělost byly skutečně šťastným obdobím. Vzpomínal na bezstarostné dětství v Kynšperku nad Ohří, kde si hrál s kamarády na pozůstatcích pevnostních valů bývalého hradu a brzy se prosadil jako talentovaný houslista, v recenzích dokonce označovaný za „mladého virtuosa“. Působil jednu sezonu jako dirigent a korepetitor v Městském divadle v Chebu a jeho kompoziční talent se projevil, když vyhrál soutěž se svým waltzem *Geh' nicht fort von mir*. V roce 1928 mu byla tiskem vydána skladba *Ein Alltag*. Jeho umělecký růst podpořila studia u Roberta Manzera, ředitele Karlovarského lázeňského orchestru, který mu v premiéře dirigoval orchestrální fantazii *Triton und Nereide*. Své vzdělání si dále prohloubil na studiích v Berlíně, kde souběžně navštěvoval Vysokou školu obchodní i hodiny skladby u Hugo Kauna, houslí a klavíru. Toto úspěšné období završil svatbou s Annou Dvořákovou, s níž prožil celý život. Zdárně také vedl textilní továrny. Tuto éru přerušily až rasové zákony v roce 1939.

Další radostnější kapitola nastala po skončení války. Adler obnovil chod své firmy a vrátil se naplno k hudbě. Založil s vynikajícími hudebníky smyčcové kvarteto, jehož primářiem byl Jan Svoboda, tehdejší ředitel LŠU v Klatovech a bývalý koncertní mistr Vídeňského komorního orchestru. Až do roku 1953 se těšil i profesnímu uznání a zastával vysoké funkce, například pozici tajemníka Svazu československých skladatelů v Ústí nad Labem. Tuto nadějnou etapu však ukončila druhá vlna perzekucí v padesátých letech.

Skutečného a trvalého klidu se mu však dostalo až po emigraci do Spolkové republiky Německo, kde mohl zbytek života prožít jako svobodný člověk.

Kniha o skladateli, jehož hudba úplně vymizela z veřejného prostoru, je zajímavé svědectví jednoho osudu a doby. Myslíš, že probudí zájem o Adlerovo dílo? Že se začne více hrát?

Upřímně v to doufám, o to víc, že ani za Adlerova života nebyla jeho hudba

pozůstatcích pevnostních valů bývalého hradu a brzy se prosadil jako talentovaný houslista, v recenzích dokonce označovaný za „mladého virtuosa“. Působil jednu sezonu jako dirigent a korepetitor v Městském divadle v Chebu a jeho kompoziční talent se projevil, když vyhrál soutěž se svým waltzem *Geh' nicht fort von mir*. V roce 1928 mu byla tiskem vydána skladba *Ein Alltag*. Jeho umělecký růst podpořila studia u Roberta Manzera, ředitele Karlovarského lázeňského orchestru, který mu v premiéře dirigoval orchestrální fantazii *Triton und Nereide*. Své vzdělání si dále prohloubil na studiích v Berlíně, kde souběžně navštěvoval Vysokou školu obchodní i hodiny skladby u Hugo Kauna, houslí a klavíru. Toto úspěšné období završil svatbou s Annou Dvořákovou, s níž prožil celý život. Zdárně také vedl textilní továrny. Tuto éru přerušily až rasové zákony v roce 1939.

Další radostnější kapitola nastala po skončení války. Adler obnovil chod své firmy a vrátil se naplno k hudbě. Založil s vynikajícími hudebníky smyčcové kvarteto, jehož primářiem byl Jan Svoboda, tehdejší ředitel LŠU v Klatovech a bývalý koncertní mistr Vídeňského komorního orchestru. Až do roku 1953 se těšil i profesnímu uznání a zastával vysoké funkce, například pozici tajemníka Svazu československých skladatelů v Ústí nad Labem. Tuto nadějnou etapu však ukončila druhá vlna perzekucí v padesátých letech.

Skutečného a trvalého klidu se mu však dostalo až po emigraci do Spolkové republiky Německo, kde mohl zbytek života prožít jako svobodný člověk.

Kniha o skladateli, jehož hudba úplně vymizela z veřejného prostoru, je zajímavé svědectví jednoho osudu a doby. Myslíš, že probudí zájem o Adlerovo dílo? Že se začne více hrát?

Upřímně v to doufám, o to víc, že ani za Adlerova života nebyla jeho hudba ve větším měřítku hrána. Jsem proto moc rád, že se podařilo natočit dvě CD s jeho tvorbou a že společně s mou manželkou a dalšími kolegy pravidelně zařazujeme jeho díla do koncertních programů. Jako manažer Vítkovického komorního orchestru se také snažím, abychom každý rok provedli alespoň jedno Adlerovo dílo. Z reakcí posluchačů mám upřímnou radost, i když jsem se snažila být i k hudbě zdiře seznámena, že se ji líbí dětem.

